

Streszczenie

Znaczenie emocjonalno - stresowej psychoterapii grupowej dla wsparcia rodzin wspóluzależnionych na Ukrainie

Małżeństwo i rodzina w perspektywie historycznej spotykały się z różnymi problematami i wyzwaniem. Wśród nich za znaczące można uznać: uzależnienie od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych (SPA) oraz specyficzne zjawisko, które towarzyszy temu problemowi - współuzależnienie. Dysertacja jest poświęcona małżeństwom i rodzinom na Ukrainie, które zetknęły się z fenomenem współuzależnienia.

Zmiany w życiu społeczeństwa, współczesne warunki ekonomiczne i polityczne, nowe technologie oraz warunki życia, często wywołują u ludzi stres i stan trwogi. W sposobie kompensacji tych stanów występują różnego typu nieadaptacyjne zachowania oraz zaburzenia somatyczne i psychologiczne. Wśród tych psychologicznych problemów można wyróżnić: zaburzenia humoru (zaburzenia afektywne), neurotyczne, emocjonalne i zaburzenia zachowania. Wskazana problematyka ściśle związana jest z alkoholizmem, narkomanią i zjawiskiem współuzależnienia. Fenomen współuzależnienia cechuje się m.in.: obniżonym humorem, gniewem, pesymistycznymi poglądami na życie. Zatem u osób współuzależnionych przeważa uczucie trwogi, napięcia, winy, lęku, złości, wstydu, braku nadziei. A takie małżeństwa i rodziny wyróżnia sztywność i manipulacyjność zachowania, niestabilna uczuciowość, nadopiekuńczość. Te objawy świadczą o ich zaburzeniach i dysfunkcjonalności.

Obecny stan profilaktyki i terapii fenomenu współuzależnienia na Ukrainie pozostawia wiele do życzenia. Wskazują na to wysokie wskaźniki użycia SPA, somatyczne i społeczne konsekwencje ich używania. Te skutki zmuszają naukowców specjalizujących się w różnych dziedzinach nauki do szukania nowych form profilaktyki i terapii. Istniejąca sytuacja wymaga tworzenia nowych podejść, metod i programów służących profilaktyce i terapii współuzależnienia.

Badania zawarte w niniejszym opracowaniu zatytułowanym „Znaczenie emocjonalno - stresowej psychoterapii grupowej dla wsparcia rodzin współuzależnionych na Ukrainie”, zmierzają do wykazania użyteczności tej terapii do

leczenia zjawiska współzależnienia. Dysertacja jest rozprawą teoretyczną korzystającą z następujących metod postępowania naukowego: analizy i syntezy źródeł, interpretacji tekstu, analogii i porównania.

Celem niniejszej dysertacji jest wykazanie, że emocjonalno-stresowa psychoterapia grupowa (ESPG) jest efektywną metodą terapii dla osób z rodzin współzależnionych. ESGP występuje tu jako nowy i skuteczny sposób terapii współzależnienia na Ukrainie.

Temat pracy zostanie omówiony w pięciu rozdziałach. W pierwszym rozdziale zatytułowanym: *Problemy osób współzależnionych w perspektywie rodziny na podstawie literaturę przedmiotu*, zostanie przeprowadzona analiza źródeł naukowych, dotyczących problematyki współzależnienia i zjawisk powiązanych z nim. Przedstawione będą definicje współzależnienia. Zostaną poruszone problemy rozwoju i funkcjonowania osobowości w warunkach współzależnionego małżeństwa i rodziny. W tym rozdziale uwaga będzie skupiona na problemach samoidentyfikacji i poczuciem sensu życia współzależnionych osób. Będą omówione różne rodzaje dysfunkcji małżeństwa i rodziny spowodowane zjawiskiem współzależnienia.

W drugim rozdziale poświęconym: *Podstawom psychoterapii grupowej osób pochodzących z rodzin współzależnionych*, zostaną omówione metodyczne podstawy psychoterapii grupowej oraz będą przedstawione podstawy teoretyczne terapii dla osób współzależnionych. Zostaną omówione techniki i podejścia wykorzystane w tej terapii.

W trzecim rozdziale, zatytułowanym: *Problemy rodzin współzależnionych na Ukrainie*, zostaną przeanalizowane specyficzne problemy, z którymi spotykają się one w trakcie życia. Sytuacja będzie rozpatrzona na następnych poziomach: pojedynczych osób, małżeństw, rodzin, otaczającej ich społeczności. W rozdziale tym zostaną podane dane statystyczne, który wskazują na stan małżeństwa i rodziny na Ukrainie w perspektywie zjawiska współzależnienia. Przeprowadzi się analizę szeregu problemów z jakimi spotykają się członkowie współzależnionych rodzin. Zostaną opisane kierunki pracy z współzależnionymi rodzinami.

W czwartym rozdziale o nazwie *Emocjonalno-stresowa psychoterapia grupowa jako efektywny kierunek leczenia zaburzeń*, zostanie przedstawiona teoria, na której opiera się ta terapia oraz jej cele i efektywność. Będzie omówiona historia powstania metody emocjonalno-stresowej psychoterapii, program oraz techniki pracy.

Przedstawione będą dane dotyczące efektywności PFS zaobserwowane w klinicznym i nieklinicznym kierunku.

W piątym rozdziale pod tytułem: *Model pracy grupowej dla osób współzależniowych realizowany w perspektywie emocjonalno-stresowej psychoterapii na Ukrainie*, zostanie omówione praktyczne podejście i techniki ESG, które są stosowane w tej terapii. Następnie będą omówieni zasady, etapy terapii, warunki i wymogi, metodyczne przesłanki, poszczególne cele, program pracy, techniki pracy w grupach psychoterapeutycznych. Będzie przeprowadzona analiza zaobserwowanych efektów i wyniki psychoterapii dla ludzi, którzy cierpią z powodu współzależnienia.

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, że emocjonalno-stresowa psychoterapia grupowa jest skutecznym kierunkiem terapii współzależnienia. Ten rodzaj terapii odpowiada celom i zadaniom, które należy zrealizować dla otrzymania pozytywnego wyniku w leczeniu skomplikowanego fenomenu współzależnienia.

Słowa klucze: współzależnienie, uzależnienie, emocjonalno-stresowa psychoterapia grupowa, małżeństwo, rodzina.

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'L. S. J.', written in a cursive style.

Summary

The meaning of emotional-stress group psychotherapy for the support of co-addicted families in the Ukraine

A matrimony and a family have faced various problems and challenges in the historical perspective. Alcohol and psychoactive drugs addiction are significant problems among them, as well as a specific phenomenon accompanying them which is co-addiction. This dissertation is devoted to Ukrainian matrimonies and families who have faced the phenomenon of co-addiction.

Changes in society life, modern economic and political conditions, new technologies and conditions of life very often cause stress and fear. There are various types of non-adaptive behaviours and somatic and psychological disorders as a way of compensation of these mental states. Among these psychological problems one can distinguish: mood (affective), neurotic, emotional and behaviour disorders. The indicated issue is closely related to alcohol and drug addiction and the phenomenon of co-addiction. The phenomenon of co-addiction characterizes of among others: low mood, anger, pessimistic view of life. Therefore the feelings of fear, strain, guilt, anxiety, anger, shame and lack of hope prevail in co-addicted people. Such matrimonies and families are distinguished by rigidity and manipulateness of behaviour, unstable emotionality and overprotection. These symptoms indicate their disorders and dysfunctionality.

The current state of prevention and a therapy of the co-addiction phenomenon in the Ukraine leaves a lot to be desired. It is indicated by the high indicators of psychoactive drugs abuse and somatic and social consequences of their usage. These results force scientists specializing in different branches of science to search for new forms of prevention and therapy. The existing situation demands invention of new approaches, methods and programmes used in prevention and co-addiction therapy.

The research enclosed in this dissertation titled „*The meaning of emotional-stress group psychotherapy for the support of co-addicted families in the Ukraine*” aims to prove the usefulness of this therapy in the treatment of co-addiction phenomenon. The dissertation constitutes a theoretic discourse benefiting from the

following scientific methods: analysis and synthesis of the sources, text interpretation, analogy and comparison.

The aim of this dissertation is proving that emotional-stress group psychotherapy (ESPG) constitutes the effective method of therapy for the members of co-addicted families. ESPG appears as a new and effective way of co-addiction therapy in the Ukraine.

The subject of the thesis is disputed in five chapters. The analysis of scientific sources concerning the problem of co-addiction and related phenomena is carried out in the first chapter titled: *„Problems of the co-addicted people in the perspective of family on the basis of subject literature.“* The definitions of co-addiction are presented. The problems of development and functioning of personalities in the conditions of co-addicted matrimony and family are discussed. In this chapter the attention is concentrated on the problems of self-identification and sense of meaning of life for co-addicted people. Various types of dysfunctions in a matrimony and a family caused by the phenomenon of co-addiction are discussed.

In the second chapter devoted to: *„The basics of a group psychotherapy for members of co-addicted families“* the methodological basics of group psychotherapy are discussed and theoretical basics of therapy for the co-addicted are presented. The techniques and approaches used in the therapy are discussed.

In the third chapter titled: *„Problems of co-addicted families in the Ukraine“* the specific problems they face in a lifetime are analysed. The situation is examined on the following levels: single people, matrimones, families and surrounding community. The statistic data indicating the state of a matrimony and a family in the Ukraine in the perspective of co-addiction phenomconon are given in the chapter. The analysis of number of problems faced by members of co-addicted families is carried out. The directions of work with co-addicted families are described.

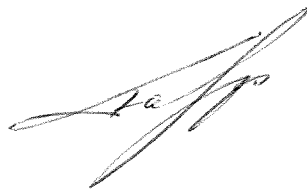
In the fourth chapter titled: *„Emotional-stress group psychotherapy as an effective direction of disorders treatment“* the theory on which this therapy is based and their goals and efficiency are presented. The history of the beginning of the emotional-stress psychotherapy, programme and work techniques are discussed. Efficiency data concerning PES observed in clinical and non-clinical direction are presented.

In the fifth chapter titled: *„Model of group work for co-addicted people realised in the perspective of emotional-stress psychotherapy in the Ukraine“* practical approach and ESPG techniques applied in that therapy are discussed. Afterwards rules, therapy

stages, conditions and requirements, methodological premises, particular goals, work programme, work techniques in psychotherapy groups are discussed. The analysis of observed effects and results of psychotherapy for the co-addicted is carried out.

On the basis on the conducted research it has been found that emotional-stress group psychotherapy in an effective direction of co-addiction therapy. This kind of therapy corresponds with goals and tasks which should be realised for obtaining a positive result in treatment of complicated phenomenon of co-addiction.

Key words: co-addiction, addiction, emotional stress group psychotherapy, matrimony, family.

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'A. P.' or similar, written in a cursive style.